

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΣ43220122022

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2022

Στην Αθήνα σήμερα, 20 Δεκεμβρίου 2022, ημέρα Τρίτη και ώρα 12:00, συνήλθε, κατά τα προβλεπόμενα στις από 11 Μαρτίου 2020 (Α' 55) και 14 Μαρτίου 2020 (Α' 64) Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, τις, σε εφαρμογή αυτών, εγκυκλίους και τον Κανονισμό Λειτουργίας του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ, σε συνεδρίαση, διά τηλεδιάσκεψης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Δημητρίου Παπαστεργίου, Δημάρχου Τρικκαίων και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Αποστολόπουλος Ηλίας Παπάγου-Χολαργού, Ερωτόκριτος Μιχαήλ Ηρωικής Νήσου Κάσου, Ιωακειμίδης Γεώργιος Νίκαιας-Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Κακαλή Μαρία Αγίου Ευστρατίου, Καλογιάννης Απόστολος Λαρισσαίων, Κάρναβος Δημήτριος Καλλιθέας, Κουκάς Κωνσταντίνος Μυκόνου, Κουκοδήμος Κωνσταντίνος Κατερίνης, Κυρίζογλου Λάζαρος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Κωνσταντέλλος Γρηγόριος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Λυμπέρης Ιωάννης Ήλιδας, Μαλούτας Λάζαρος Κοζάνης, Μελετίου Νικόλαος Ασπροπύργου, Μπακογιάννης Κώστας Αθηναίων, Παπαναστασίου Γιώργος Αγγινίου, Τσιρογιάννης Χρήστος Αρταίων, Υδραίου Μερώπη-Σπυριδούλα Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, Χρυσάφης Αλέξανδρος Σερρών και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Αλεξόπουλος Γρηγόρης Πατρέων, Δημαρχόπουλος Χαράλαμπος Ξάνθης, Καφαντάρης Δημήτριος Πύλου-Νέστορος, Μαυραγάνης Αλέξιος Βριλλησίων, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπίρμπας Δημήτριος Αιγάλεω, Τζιαχρήστας Δημήτριος Δομοκού, Τσιάμης Ιωάννης Ορχομενού, Τσιαντής Δημήτριος Λίμνης Πλαστήρα.

Απόντες ο Δήμαρχος Παγγαίου Αναστασιάδης Φίλιππος και ο Δημοτικός Σύμβουλος Αθηναίων Τεντόμας Χρήστος.

Στη συνεδρίαση, επίσης, παρευρίσκεται η κα Θ. Αλεξίου, Προϊσταμένη Νομικής Υπηρεσίας ΚΕΔΕ.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του σώματος και γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 432^η

ΘΕΜΑ: Κρατικός Προϋπολογισμός έτους 2023.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ άκουσε εισήγηση από τον κ. Ι. Μουράτογλου, Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών των Ο.Τ.Α. της ΚΕΔΕ, σχετικά με το ανωτέρω θέμα και αφού έλαβε γνώση των παρατηρήσεων της Επιτροπής για τον Κρατικό Προϋπολογισμό έτους 2023,

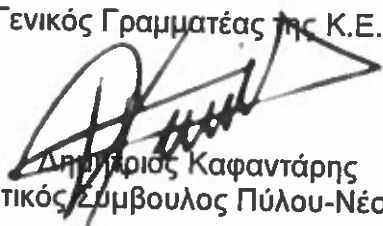
ύστερα από διαλογική συζήτηση

Αποφασίζει ομόφωνα

Εγκρίνει τις παρατηρήσεις της Επιτροπής Οικονομικών των Ο.Τ.Α. της ΚΕΔΕ,
οι οποίες επισυνάπτονται.

.....

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δημήτριος Καφαντάρης
Δημοτικός Σύμβουλος Πύλου-Νέστορος

Ο Γενικός Διευθυντής της Κ.Ε.Δ.Ε.

Ιωάννης Καραγιάννης

Επιτροπή Οικονομικών
Γιάννης Μουράτογλου
Πρόεδρος

ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2023 ΚΑΙ Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Τα καλά νέα.

Μία από τις μνημονιακές παρεμβάσεις που έθεταν εμπόδια στην ομαλή εφαρμογή του Ν. 3852/2010, ήταν ο λεγόμενος «κόφτης». Με διάφορες τροπολογίες καθόριζαν το μέγιστο ύψος των εσόδων της ΤΑ, από τους ΚΑΠ.

Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής σε νομοσχέδιο που κατατέθηκε, από το Υπουργείο Οικονομικών και στο άρθρο 29 αναφέρονταν:

« Το συνολικό ποσό που μεταβιβάζεται σύμφωνα με τα άρθρα 259 και 260 του νόμου 3852 2010 από τον τακτικό προϋπολογισμό στους δήμους και τις περιφέρειες δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία δισεκατομμύρια πεντακόσια είκοσι οκτώ εκατομμύρια (3.528.000.000) ευρώ».

Τελικά, στο άρθρο 75 του Νόμου 5000/2022 ψηφίστηκε: «Μεταβίβαση συνολικού ποσού κατ' έτος από τον τακτικό προϋπολογισμό στους Δήμους και τις Περιφέρειες - Κατάργηση άρθρου 80Α ν. 4472/2017

Το άρθρο 80Α του ν. 4472/2017 (Α' 74), περί του συνολικού ποσού μεταβίβασης κατ' έτος προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καταργείται».

Γνωρίζουμε ότι βραχυπρόθεσμα αυτή η κατάργηση δεν λείει πολλά, αφού ούτως ή άλλως τα ποσά που θα λάβουμε από το Τακτικό Προϋπολογισμό, εξαρτώνται από το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Σε βάθος χρόνου όμως το να φύγει η δαμόκλεια σπάθη που επικρέμεται περισσότερο από μια δεκαετία πάνω από τα οικονομικά των Δήμων είναι σημαντική ανάσα. Το κυριότερο όμως στοιχείο, κατά τη γνώμη μου, είναι συμβολικό και πολιτικό. Για πρώτη φορά καταργείται μία

απαράδεκτη μνημονιακή υποχρέωση. Νομίζω ότι την επιτυχία αυτή θα πρέπει να τη χρεώσουμε στις εργασίες του Συνεδρίου μας.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός 2023

Τα περισσότερα για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2023 και την ΤΑ, τα είπαμε στο Συνέδριο μας.

Κατηγορία	2022	2023
	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
A. ΟΤΑ Α' βαθμού – Δήμοι (I + II + III + IV + V)	2.258	2.253
I. ΚΑΠ Δήμων (α + β + γ)	1.965	2.084
α. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	770	868
β. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	1.093	1.116
γ. Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του ΕΝΦΙΑ	102	100
II. Ειδική επιχορήγηση σε ΟΤΑ α' βαθμού	162	162
III. Λοιπές αποδόσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού	8	5
IV. Λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ α' βαθμού¹	33	2
V. Επιχορήγηση για την αντιμετώπιση των συνεπειών της ενεργειακής κρίσης	90	-
B. ΟΤΑ Β' βαθμού – Περιφέρειες (I + II)	689	704
I. ΚΑΠ Περιφερειών (α+β)²	689	704
α. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	234	246
β. Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	455	458
II. Λοιπές επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ β' βαθμού	-	-
Γ. ΚΑΠ ΟΤΑ α' και β' βαθμού (A.I + B.I)	2.654	2.788
Δ. Σύνολο μεταβιβάσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπ. Εσωτερικών (A + B)	2.947	2.957

Οι συνολικές μεταβιβάσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού για τους Δήμους, ήταν το 2022, 2.258 εκατ.€ και το 2023 προβλέπεται να είναι 2.253 εκατ.€.

Η αύξηση των 120 εκατ.€ στους ΚΑΠ, που εμφανίζεται στη δεύτερη γραμμή, αποτελεί λογιστική τακτοποίηση. Μετέφεραν στους ΚΑΠ τις έκτακτες επιχορηγήσεις για το ενεργειακό κόστος και τις λοιπές επιχορηγήσεις. Για του λόγου το αληθές στην εισηγητική έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού 2023 αναφέρεται ότι: «Το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης (των ΚΑΠ) ποσού ύψους 128 εκατ. ευρώ, έναντι του 2022, οφείλεται στις συνέπειες της ενεργειακής κρίσης και στις αυξημένες πληθωριστικές πιέσεις».

Στον ενοποιημένο προϋπολογισμό των ΟΤΑ επιβεβαιώνονται τα παραπάνω συμπεράσματα, αφού αναφέρεται αύξηση των επιχορηγήσεων 36 εκατ. €, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων οφείλεται στην αύξηση που προβλέπεται το 2023, στους ΚΑΠ των Περιφερειών.

Πίνακας 3.24.: Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ (σε εκατ. ευρώ)		
Κατηγορία	2022 Εκτιμήσεις	2023 Προβλέψεις
A Έσοδα (1+2+3+4+5+6)	8.290	8.511
1 Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	2.988	3.024
2 Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ (ΕΣΠΑ, ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ και ΤΑΑ)	1.498	1.654
3 Τόκοι	31	31
4 Έσοδα από προγράμματα της ΕΕ	31	31
5 Λοιπά έσοδα	2.743	2.754
- Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	1.062	1.046
- Έσοδα από φόρους, λοιπά τέλη, δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	603	660
- Λοιπά ίδια έσοδα	389	388
- Έσοδα ΠΟΕ	689	660
6 Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	989	1.017
B Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	8.518	8.598
1 Αμοιβές προσωπικού	2.721	2.740
2 Κοινωνικές Παροχές	175	187
3 Τόκοι	16	40
4 Δαπάνες για επενδύσεις	2.011	2.147
5 Λοιπές δαπάνες	2.588	2.447
- Πληρωμές ΠΟΕ	346	307
- Μεταβιβάσεις σε τρίτους	297	222
- Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	1.945	1.918
6 Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων	1.007	1.035
Γ Ταμειακό ισοζύγιο (Α-Β)	-238	-85
Δ Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-66	-62
Ισοζύγιο κατά ΕΣΑ	-304	-148

Ανεξάρτητα από τις ασκήσεις δημιουργικής λογιστικής το τελικό συμπέρασμα είναι ότι προβλέπεται οι Δήμοι το 2023 να μην λάβουν από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, ούτε ένα € παραπάνω.

Ένα ανησυχητικό στοιχείο στον ΚΠ 2023 είναι ότι για το Υπουργείο Εσωτερικών προβλέπεται συνολική αύξηση δαπανών 88 εκατ. €. Όλοι γνωρίζουμε ότι το 2023 κατά πάσα πιθανότητα θα έχουμε τρεις, να μην πω τέσσερις, εκλογικές αναμετρήσεις (δύο εθνικές και μία τοπικές και περιφερειακές). Το 2019 που είχαμε εθνικές, ευροεκλογές και τοπικές το συνολικό κόστος ανήλθε στα 150 εκατ. €. Ελπίζω το υπερβάλλον κόστος να μην το πληρώσει πάλι η «συνήθης ύποπτος»..

Ο Νόμος 5003/2022

Το μνημόνιο είναι μία ίωση που αφήνει μακροχρόνια κουσούρια. Στο άρθρο 93 του πρόσφατα ψηφισμένου Νόμου 5003 αναφέρεται: «*Η προβλεπόμενη στην παρ. 5 του άρθρου 259 και στην παρ. 7 του άρθρου 260 του ν. 3852/2010 (Α' 87) τελική εκκαθάριση της απόδοσης των εσόδων στους Ο.Τ.Α. από τον τακτικό προϋπολογισμό, με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων του αντίστοιχου έτους, δεν εφαρμόζεται για τα έτη 2016 και εφεξής και για όσο χρόνο ισχύει η παρ. 4 του άρθρου 38 του ν. 3986/2011 (Α'152). Ως τελικές αποδόσεις εσόδων από τον τακτικό προϋπολογισμό*

στους Ο.Τ.Α. στα αντίστοιχα οικονομικά έτη, λογίζονται τα ποσά που αποδόθηκαν με προκαταβολές βάσει των προεκτιμώμενων εσόδων ανά έτος.»

Το άρθρο αυτό αποτελεί μία ακόμα πληγή στα οικονομικά των Δήμων.

Κάποιοι «εγκέφαλοι» πρόσεξαν ότι την περίοδο 2016 έως 2022, τα απολογιστικά έσοδα μόνο του Φόρου Εισοδήματος και του ΦΠΑ, είναι μεγαλύτερα των αντίστοιχων προϋπολογισθέντων εσόδων κατά 9,911 δις ευρώ. Πιο συγκεκριμένα για τον ΦΠΑ η διαφορά είναι 3,126 δις ευρώ και για το Φόρο Εισοδήματος, η διαφορά μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογισθέντων εσόδων, ανέρχεται στα 6,785 δις ευρώ. Μόνο σε αυτή τη διαφορά, εάν εφαρμοστεί ο νόμος 3852/2010, οι Δήμοι της χώρας έχουν λαμβάνειν 1,4 δις ευρώ.

Οπότε τι πιο απλό; Αποφάσισαν ότι οι διαφορές αυτές δεν υπάρχουν. Σκεφτείτε τι θα έκαναν εάν τα στοιχεία ήταν εις βάρος των Δήμων.

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ- ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΦΠΑ ΚΑΙ ΦΕΦΝΠ 2016-2022

Έτος		ΦΠΑ	Φόρος Εισοδήματος	
2016	Προυπ	14.376	12.025	
	Απολογ	15.010	13.379	
	Διαφορά	634	1.354	1.988
2017	Προυπ	15.476	13.659	
	Απολογ	16.603	16.210	
	Διαφορά	1.127	2.551	3.678
2018	Προυπ	15.845	13.307	
	Απολογ	17.224	16.521	
	Διαφορά	1.379	3.214	4.593
2019	Προυπ	17.210	16.796	
	Απολογ	17.678	16.568	
	Διαφορά	468	-228	240
2020	Προυπ	18.276	16.663	
	Απολογ	15.355	13.869	
	Διαφορά	-2.921	-2.794	-5.715

2021	Προυπ	17.466	14.741	
	Απολογ	17.293	15.123	
	Διαφορά	-173	382	209
2022	Προυπ	18.797	14.549	
	Απολογ	21.409	16.855	
	Διαφορά	2.612	2.306	4.918

Σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία έρχεται ακόμα μία προσπάθεια περιορισμού των οικονομικών των Δήμων με σημαντικές επιπτώσεις στην απρόσκοπτη λειτουργία τους και στην προσφορά των υπηρεσιών τους στους δημότες της χώρας.

Όσον αφορά το διεκδικητικό πλαίσιο της ΚΕΔΕ, ο ΚΠ 2023 δεν προσφέρει ευκαιρίες για αλλαγές. Τα πάγια αιτήματα μας ισχύουν χωρίς καμία παρέκκλιση.

Γιάννης Μουράτογλου
Πρόεδρος
Επιτροπής Οικονομικών ΚΕΔΕ
Αντιδήμαρχος Έδεσσας